

ratiopharm

TEVA

Group Member

Aripiprazole ratiopharm

Esite potilaille/heistä huolehtiville henkilöille

Laatimispäivämäärä 03/2016

Sisällysluettelo

1. Johdanto _____ **s. 4**
2. Mikä on Aripiprazole ratiopharm -hoito? _____ **s.5**
3. Mitä voin odottaa hoidostani? _____ **s. 5**
4. Annostelu: Miten otan Aripiprazole ratiopharm
-lääkkeen _____ **s. 6**
5. Mitä mahdollisia haittavaikutuksia minulle voi tulla **s. 9**
6. Muistutus _____ **s. 11**
7. Mistä voin saada lisää tietoa? _____ **s. 13**
8. Omat muistiinpanot _____ **s. 14**

Aripiprazole ratiopharm
Esite potilaalle/heistä huolehtiville henkilöille

Tämä esite sisältää tärkeitä turvallisuustietoja, joihin sinun on tutustuttava ennen aripiprat-solihoidon aloittamista ja jotka on pidettävä mielessä hoidon aikana. Tietojen on tarkoitus täydentää lääkärin, apteekkihenkilökunnan tai muun terveydenhuoltohenkilöstön asiantunte-musta ja arviointeja, ei korvata niitä. Keskus-tele terveydenhuoltohenkilöstön kanssa ennen tämän lääkkeen käyttöä äläkä yritä hoitaa itse mitään oireita hoidon aikana keskustelematta terveydenhuoltohenkilöstön kanssa.

1. Johdanto

Tämä esite auttaa sinua ja omaistasi ymmärtämään mitä Aripiprazole ratiopharm on, miksi se on valittu sinulle ja mitä on odotettavissa hoidon aikana. Tässä esitteessä on tietoa myös hoitoon liittyvistä mahdollisista haittavaikutuksista ja siitä, että kaikista niihin liittyvistä oireista on tärkeää kertoa lääkärille välittömästi.

Mikä on tyypin I kaksisuuntainen mielialahäiriö?

Nuorilla tyypin I kaksisuuntaiseksi mielialahäiriöksi (jota aiemmin kutsuttiin maanis-depressiivisyydeksi) luonnehditaan yhden tai useamman maanisen tai sekamuotoisen (maanis-depressiivisen) jakson esiintymistä. Tähän voi liittyä oireita kuten mielialan kohoaminen, valtava energisyys, selvästi normaalia vähäisempi unentarve, hyvin nopea puhe vilkkaine ajatuksenrientoineen ja joskus voimakas ärtyisyys.

Tyypin I kaksisuuntainen mielialahäiriö voi vaikuttaa hyvinvointiisi merkittävästi ja hoito on välttämätöntä, jotta tyypin I kaksisuuntainen mielialahäiriö ei vaikuttaisi negatiivisesti suhteeseesi ystäviin ja perheeseen tai koulumenestykseen.

2. Mikä on Aripiprazole ratiopharm -hoito?

Aripiprazole ratiopharm on lääke, joka on kehitetty keskivaikean tai vaikean maniavaiheen enintään 12 viikkoa kestäväan hoitoon 13 -17 -vuotiailla nuorilla, joilla on tyyppin I kaksisuuntainen mielialahäiriö. Aripiprazole ratiopharm -hoitoa ei suositella alle 13 -vuotiaille.

Aripiprazole ratiopharm -valmisteen vaikutusmekanismia ei tunneta, mutta sen on todettu vähentävän maanisia oireita potilailla, joilla on tyyppin I kaksisuuntainen mielialahäiriö. Aripiprazole ratiopharm -valmisteen katsotaan normalisoivan yliaktiivisia välittäjäaineita aivoissa. Aivoissa signaalit välittyvät välittäjäaineiksi kutsuttujen molekyylien avulla ja Aripiprazole ratiopharm -valmisteen tiedetään rajoittavan kahden välittäjäaineen, dopamiinin ja serotoniinin aktiivisuutta, jonka uskotaan aiheuttavan Aripiprazole ratiopharm -valmisteen terapeuttisen vaikutuksen.

3. Mitä voin odottaa hoidostani?

Ennen hoidon aloitusta

Ennen Aripiprazole ratiopharm -valmisteen ottamista lääkärisi varmistaa, että se sopii sinulle. Lääkärisi tarkistaa eritoten, ettei ole yliherkkä (allerginen) aripipratsolille tai jollekin muulle Aripiprazole ratiopharm -lääkkeen valmistuksessa käytetylle ainesosalle. Lisäksi ennen Aripiprazole ratiopharm -hoidon aloitusta varmista, että kerrot lääkärillesi kaikista käyttämistäsi lääkkeitä, ja erityisesti jos sinulla on jokin seuraavista:

- Korkea verensokeri/diabetes (jonka tunnusomaisia oireita ovat lisääntynyt janon tunne, suuret virtsamäärät, lisääntynyt ruokahalu ja heikkouden tunne) tai suvussasi on esiintynyt diabetesta
- Kouristuskohtauksia
- Tahdosta riippumattomia epäsäännöllisiä lihasliikkeitä, erityisesti kasvojen alueella

- Sydän- ja verenkiertoelimestön sairauksia, aivohalvaus tai aivoverenkierron häiriö, epänormaali verenpaine, tai jos suvussasi on sydän- ja verenkiertoelimestön sairauksia esim. sydäninfarkti (sydänkohtaus) tai sepelvaltimosairaus
- Veritulppaa tai suvussasi on esiintynyt veritulppia, koska psykoosilääkkeiden yhteydessä on esiintynyt veritulpan muodostumista
- Potilaat joilla on tarkkaavuus- ja yliaktiivisuushäiriö (ADHD): Vaikka tyypin I kaksisuuntainen mielialahäiriö ja ADHD esiintyvät usein samaan aikaan, Aripiprazole ratiopharm -valmisteen ja stimulanttien (esim. metyylyfenidaatti) yhteiskäytöstä on vain rajoitetusti turvallisuustietoa; käytettäessä näitä lääkkeitä samanaikaisesti tulee noudattaa erityistä varovaisuutta.

Tämä on tärkeää jotta haittavaikutusten riskit voidaan minimoida Aripiprazole ratiopharm -hoitosi aikana.

4. Annostelu: Miten otan Aripiprazole ratiopharm -lääkkeen

Aripiprazole ratiopharm -valmisteen tavanomainen annos on 10mg kerran vuorokaudessa. Lääkitystä ei kuitenkaan heti aloiteta tällä annoksella. Hoidon aloittamiseen pienellä annoksella voidaan käyttää toista, Aripiprazole ratiopharm -tabletteja sopivampaa annosmuotoa (oraaliliuos, nestemäinen lääkekuoto). Hoidon alussa kehosi totutetaan lääkkitykseen asteittain seuraavasti:

- Päivinä 1 ja 2 otat 2 ml aripipratsoliliuosta, jonka vahvuus on 1 mg/ml (kokonaisannos = 2 mg aripipratsolia)
- Sekä päivänä 3 että 4 otat 5 mg Aripiprazole ratiopharm -valmistetta
- Päivästä 5 alkaen otat 10 mg Aripiprazole ratiopharm -valmistetta, joka päivä samaan aikaan

10 mg ylittävien vuorokausiannosten ei ole osoitettu lisäävän tehoa, ja 30 mg:n päivittäiseen annokseen on liittynyt huomattavasti suurempi merkittävien haittavaikutusten esiintyminen, kuten ekstrapyramidaalioireisiin liittyvät tapahtumat, uneliaisuus, väsymys ja painonnousu. Täten 10 mg vuorokaudessa ylittävää annosta tulisi käyttää vain poikkeustapauksissa ja tarkassa seurannassa.

Pyri ottamaan Aripiprazole ratiopharm -tabletti joka päivä samaan aikaan.

Voit ottaa sen joko ruoan kanssa tai ilman ruokaa. Ota tabletti aina veden kanssa ja niele se kokonaisuena. Jos unohdat ottaa yhden annoksen, ota unohtunut annos heti kun muistat, mutta älä ota kahta annosta samana päivänä.

Vaikka voitisi olisi parempi, älä muuta päivittäistä Aripiprazole ratiopharm- annostasi, äläkä keskeytä hoitoa neuvottelematta ensin lääkärisi kanssa.

Sinun täytyy aina ottaa Aripiprazole ratiopharm -valmiste täsmälleen siten kuin lääkärisi on neuvonut. Jos olet epävarma, käänny lääkärin tai apteekkihenkilökunnan puoleen.

Kuinka kauan kestää ennen kuin Aripiprazole ratiopharm alkaa vaikuttaa?

Se koska alat voimaan paremmin on yksilöllistä. Lääkärisi selittää sinulle mitä Aripiprazole ratiopharm-hoidosta on odotettavissa.

Sinun täytyy aina ottaa Aripiprazole ratiopharm täsmälleen siten kuin lääkärisi on neuvonut. Jos sinusta tuntuu että Aripiprazole ratiopharm -valmisteen vaikutus on liian voimakas tai liian heikko, kerro asiasta lääkärillesi tai apteekkihenkilökunnalle.

Vaikka voitisi olisi parempi, älä muuta päivittäistä Aripiprazole ratiopharm-annostasi, äläkä keskeytä hoitoa neuvottelematta ensin lääkärin kanssa.

Kuinka kauan minun on otettava Aripiprazole ratiopharm -lääkettä?

Sinun täytyy jatkaa Aripiprazole ratiopharm -lääkkeen ottamista siihen asti kunnes oireesi ovat riittävän hallinnassa. Aripiprazole ratiopharm -hoitoa ei kuitenkaan suositella käytettävän yli 12 viikkoa. Muista että sinun täytyy aina ottaa Aripiprazole ratiopharm täsmälleen siten kuin lääkärisi on neuvonut. Jos olet epävarma, käänny lääkärisi tai hoitohenkilökunnan puoleen.

5. Mitä mahdollisia haittavaikutuksia minulle voi tulla?

Aripiprazole ratiopharm voi aiheuttaa haittavaikutuksia; kaikki eivät kuitenkaan niitä saa.

Jos havaitset sellaisia haittavaikutuksia joita ei ole mainittu Aripiprazole ratiopharmin pakkausselosteessa tai kokemasi haittavaikutus on vakava, kerro niistä lääkäriille tai hoitohenkilökunnalle. Kerro lääkärillesi erityisesti, jos huomaat painonnousua, epätavallisia liikkeitä, koet uupumusta, uneliaisuutta tai väsymystä joka haittaa normaaleja päivätoimintoja, tai jos sinulla on nielemisvaikeuksia tai allergisia oireita.

Kerro lääkärillesi heti, jos ajattelet tai tunnet halua satuttaa itseäsi, koska aripipratsolihoitoa käytävillä on esiintynyt itsemurha-ajatuksia ja itsetuhoista käyttäytymistä. Kerro lääkärillesi välittömästi myös jos sinulla on lihasjäykkyyttä tai lihaskouristuksia, joihin liittyy korkea kuume, hikoilu, tajunnantason muutokset tai

hyvin nopea tai epäsäännöllinen sydämen lyöntitiheys.

Hoidon pääasialliset haittavaikutukset

Tärkeät mahdolliset haittavaikutukset nuorilla tyypin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavilla potilailla, joita hoidetaan aripipratsolilla	
	merkit ja oireet
Painonnousu	<ul style="list-style-type: none">• Normaaliin kasvuun liittyvän painonnousun ylittyminen• Lisääntynyt ruokahalu
Ekstrapyramidaalioireet	<ul style="list-style-type: none">• Hallitsemattomat nykivät tai nytkähtelevät liikkeet• Lihasten nykiminen• Raajojen hallitsemattomat liikkeet• Levottomuus
Uupumus	<ul style="list-style-type: none">• Väsymys
Uneliaisuus	<ul style="list-style-type: none">• Unisuus
Maligni neuroleptisyndrooma	<ul style="list-style-type: none">• Korkea kuume• Lihasten jäykkyys• Sekavuus• Hikoilu• Sydämen sykkeen ja verenpaineen muutokset
Hyperglykemia (korkea verensokeri)	<ul style="list-style-type: none">• Lisääntynyt jano, virtsamäärät tai näläntunne• Heikkouden, väsymyksen tai sekavuuden tunne• Vatsavaivat• Makealta haiseva hengitys
Tardiivi dyskinesia	<ul style="list-style-type: none">• Kasvojen, kielen tai muiden kehonosien hallitsemattomat liikkeet
Ortostaattinen hypotensio	<ul style="list-style-type: none">• Pyörrytys• Huimaus noustessa istumasta tai makuulta pystyasentoon liian nopeasti

Tärkeät mahdolliset haittavaikutukset nuorilla tyypin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavilla potilailla, joita hoidetaan aripipratsolilla

	merkit ja oireet
Yliherkkyys	<ul style="list-style-type: none">• Allergisen reaktion oireet, esim. ihottuma, erityisesti nokkosihottuma, kutina, hengitysvaikeudet tai kasvojen turpoaminen

Nuoret 13–17-vuotiaat, joilla tyypin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä hoidetaan aripipratsolilla, kokevat yleensä samankaltaisia haittavaikutuksia kuin aikuiset. Aikuisilla yleisesti, 1–10 käyttäjällä 100:sta, ilmeneviä haittavaikutuksia joita ei ole mainittu yllä, ovat päänsärky, pahoinvointi, oksentelu, epämiellyttävä tunne vatsassa, ummetus, lisääntynyt syljeneritys, unihäiriöt, ahdistuneisuus, vapina ja näön hämärtyminen. Jotkut potilaat voivat myös olla masentuneita.

Kliinisissä lääketutkimuksissa jotkut haittavaikutukset olivat kuitenkin yleisempiä nuorilla, joilla tyypin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä hoidettiin aripipratsolilla. Ylävatsakipu, suun kuivuminen, kohonnut sydämensyke ja huimaus, etenkin noustessa makuulta tai istumasta pystyasentoon, olivat yleisiä (yli yhdellä käyttäjällä 100:sta).

Kerro lääkäriillesi jos havaitset minkä tahansa näistä haittavaikutuksista.

Mahdollisten haittavaikutusoireiden seuranta

Miksi on tärkeää tarkkailla Aripiprazole ratiopharm-lääkkeen haittavaikutusoireita?

On tärkeää, että kaikki hoitoon liittyvät haittavaikutukset tunnistetaan varhain, koska tällä tavoin lääkärisi pystyy puuttumaan niihin heti ja välttämään niiden pahenemisen. Jos haittavaikutukset ovat merkittäviä, lääkärisi tulisi harkita Aripiprazole ratiopharm -annoksen muuttamista

Mitä haittavaikutuksia minun tulee tarkkailla?

- **Painonnousu:**

Aripipratsolia käyttävillä potilailla on esiintynyt painonnousua. Kliinisessä lääketutkimuksessa aripipratsolilääkitystä yli 12 viikkoa saaneiden nuorten potilaiden paino nousi 2,4 kg, kun lumelääkettä saaneiden paino nousi 0,2 kg. Osana hoitosuunnitelmaa lääkärin tulisi seurata painoasi ja verrata painonnousua siihen mitä kasvuun verrattuna olisi odotettavissa.

- **Ekstrapyramidaalioireet:**

Ekstrapyramidaalioireita ovat lihasten jäykkyys, tahattomat liikkeet, tärinä, nykäykset jne., ja niitä havaittiin 9,1 %:lla nuorista, jotka saivat kliinisissä lääketutkimuksissa 10 mg aripipratsolia tyyppin I kaksisuuntaiseen mielialahäiriöön. Nuorilla tyyppin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavilla potilailla ekstrapyramidaalioireiden riski on suurempi korkeammilla aripipratsoliannoksilla, joten muista aina ottaa lääkettä täsmälleen kuten lääkärisi on määrännyt.

- **Uupumus:**

11,8 %:lla potilaista, jotka osallistuivat aripipratsolin käyttöä tyyppin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavilla potilailla tutkivaan kliiniseen lääketutkimukseen, oli uupumuksen ja väsymyksen merkkejä hoidon aikana. Tämän vuoksi ajaminen tai koneiden käyttö ei ole suositeltavaa ennen kuin tiedät, miten Aripiprazole ratiopharm vaikuttaa sinuun.

- **Uneliaisuus:**

Uneliaisuutta havaittiin 23,0 %:lla nuorista, joilla tyyppin I kaksisuuntaista mielialahäiriötä hoidettiin aripipratsolilla kliinisissä lääketutkimuksissa. Tämän vuoksi ajaminen tai koneiden käyttö ei ole suositeltavaa ennen kuin tiedät, miten Aripiprazole ratiopharm vaikuttaa sinuun.

6. Muistutus:

Mitä teen jos minulle tulee mitä tahansa haittavaikutuksia?

Muista että jokainen reagoi lääkitykseen eri tavoin ja sinun kehosi voi tarvita aikaa sopeutumiseen. Älä muuta päivittäistä rutiinia tai lopeta lääkitystä neuvottelematta ensin lääkärisi kanssa.

Samoin jos havaitset sellaisia haittavaikutuksia joita ei ole mainittu Aripiprazole ratiopharm -valmisteen pakkausselosteessa tai kokemasi haittavaikutus on vakava, älä yritä hoitaa niitä itse vaan kerro niistä lääkärille tai apteekkihenkilökunnalle.

Kerro lääkärillesi erityisesti jos huomaat painonnousua, sinulle tulee epätavallisia liikkeitä, koet uupumusta, uneliaisuutta tai väsymystä joka haittaa normaaleja päivätoimintoja, tai jos sinulla on nielemisvaikeuksia tai allergisia oireita.

7. Mistä voin saada lisää tietoa?

Lue lääkkeen mukana tulevasta pakkausselosteesta lisätietoja.

ratiopharm Oy

PL 67, 02631 Espoo, puh. 020 180 5900
www.ratiopharm.fi, info@ratiopharm.fi